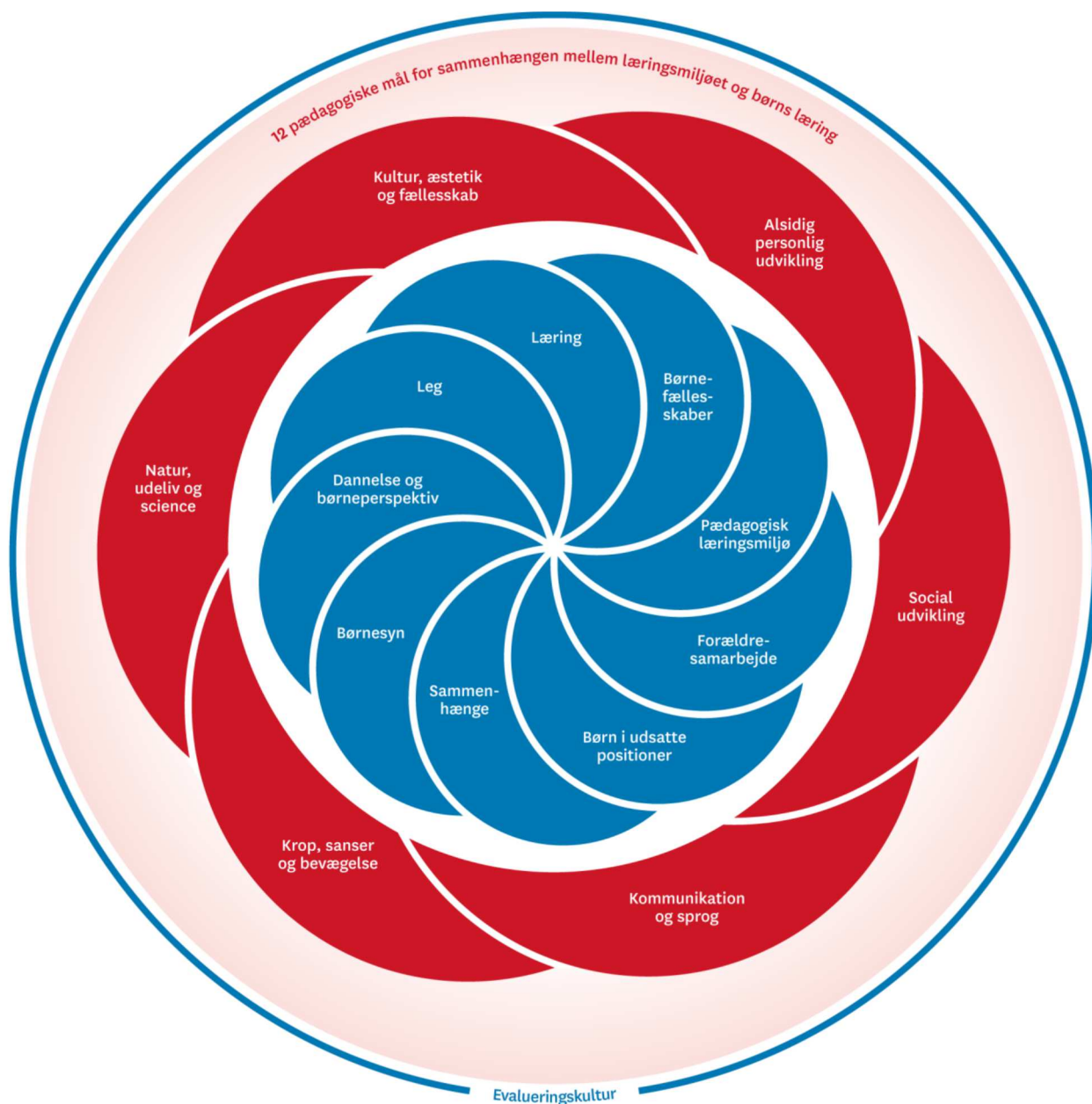

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Nysgerrium 2023

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Nysgerrium er et integreret dagtilbud som er normeret til 40 vuggestuebørn og 110 børnehavebørn. Vi er opdelt i 4 klynger. Der er 3 vuggestuegrupper og 5 børnehavegrupper.

Vi har aldersopdelte børnegrupper i børnehaven, så de 3-4-årige børn er sammen i grupper, og de 5-årige børn (Storegruppebørn) er sammen. Dette giver os mulighed for at tilpasse leg og aktiviteter samt give børnene udviklende og spændende lege- og læringsmiljøer. Vi lægger vægt på at være et fælles Børnehus, det betyder meget for os at vi bidrager på tværs af klyngerne så ressourcerne bliver brugt hvor børnenes behov er.

Vi har eget produktionskøkken, som har bronzemærke i økologi. Vores madordning er en stor del af vores pædagogik og at vores børn har mulighed for at deltage i madlavningen, giver dem læring om de forskellige råvarer, der anvendt i maden, og det er med til at give børnene madmod og dannelse.

I Middelfart Kommune arbejder vi ud fra en fælles dannelsesstrategi. Det er visionen ”Fra Middelfartbarn til verdensborger” som betyder, at vi er med til at give børnene en tro på, at de hver især har værdi og kan bidrage med noget ude i den store verden, og at børnene får en forståelse for andres historier, livsvilkår og kultur.

Børnehuset Nysgerrium er først og fremmest børnenes hus. Børnenes perspektiv er vigtigt for os og betyder, at vores børn skal opleve at have indflydelse på deres dagligdag hos os. Børnene skal mødes med empati, nærvær, omsorg og med et smil. Der arbejdes tematiseret i hele Børnehuset, hvor temaet skifter hver tredje måned. Det gør, at vi kan komme i dybde og har god tid til et spændende tema, samtidig med at vi kan følge vores årshjul med aktiviteter.

Børnenes forældre er de vigtigste omsorgspersoner, og vi ser vores forældre som ligeværdige samarbejdspartnere, som er med til at skabe de bedste betingelser for børnene trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I vores Børnehus bliver man mødt af nysgerrige børn og voksne. Nysgerrighed er en af vores værdier, som er medvirkende til at børnene trives og der støttes op om børnenes udvikling, læring og dannelse af fagligt personale. Det medvirker også til, at det ukendte bliver kendt for børnene, og at vi lærer nyt om andre og os selv.

Fællesskab er vores anden værdi, og vi vægter et positivt og udviklende fællesskab højt. At være en del af Børnehuset Nysgerriums fællesskab betyder at alle børn, forældre, og personale skal opleve følelsen af, at høre til vores hus. Det er vigtigt for os, at vores børn lærer at modtage fra – og bidrage til fællesskabet.

Faglighed er vores tredje værdi og viser legen som læringsbegreb. Legen har værdi og er den gennemgående del af vores hverdag. Vi ser legen som grundlæggende for børnenes sociale og personlige udvikling og læring.

Den sidste værdi er generøsitet, og det betyder, at vi gerne vil give børnene ekstra elastik, når der er behov for det, og at vi vil gerne vil gøre lidt mere end der forventes af os.

Vi er så heldige at være omgivet af Fyns bedste natur, og det giver os masser af muligheder. Vi har skoven, byen og Lillebælt tæt på med udsigt til de to broer, som forbinder Fyn og Jylland. Vi er stolte af vores Børnehuset som blev indviet d.16.oktober 2014. Vi fejrer hvert år Børnehusets fødselsdag med flag, vores egen Nysgerrium sang og selvfølgelig med kage til børn og voksne.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Børn der kan opføre sig ordentligt, de gør det. Vores børnesyn i Nysgerrium er, at børn gør deres bedste. Det er de voksne, som har ansvaret for at rammerne tilpasses børnenes behov for udvikling og støtte. Vi ønsker at børnene møder voksne, som er omsorgsfulde og empatiske, og særligt, hvis børnene møder modstand i livet. Vi kalder det, at børnene skal have ekstra elastik på de dage, hvor deres dag ikke er af den bedste af slagsen.

For at skabe trivsel og tryghed arbejder vi ud fra, at børn oplever at have indflydelse og en grad af selvkontrol. Vi ønsker at børnene oplever at møde sammenhæng og meningsfuldhed i forudsigelige rammer.

Det er også vigtigt for os, at børnene oplever at der er plads til mangfoldighed, undring gennem åbne dialoger, så de føler glæde i hverdagens samspil med deres venner og pædagogiske medarbejdere.

Dannelse og børneperspektiv

Med udgangspunkt i visionen Fra Middelfartbarn til verdensborger vægter vi i Nysgerrium at børnene gennem deres institutionstid oplever at bliver livsduelige, at de gennem fællesskaber og leg kommer i kontakt med en mangfoldighed af perspektiver på det at være menneske: Fx at kunne tage hensyn, at vise respekt, møde tillid og anerkendelse, at mærke sig selv og sin egen værdi samt at føle sig betydningsfuld i et fællesskab.

I Nysgerrium ser vi dannelse som den grundliggende udvikling af barnets personlighed. Dvs. barnets følelsesmæssige udvikling, barnets mentaliserings evne samt barnets tilknytning og samspil med omverdenen.

Børn har brug for at træne både følelsesmæssigt, kropsligt og kognitivt for at udvikle mange af disse kompetencer. Det lærer barnet i med hjælp fra trygge, anerkendende og omsorgsfulde voksne. Voksne som sætter ord på, og støtter barnet i at udvikle et sprog for følelser og forståelser af verden. Barnets dannelse foregår i samspil med dets relationer og især i de første år af barnets liv, er det vigtigt med trygge relationer, så barnet kan regne med følelsesmæssig stabilitet i samspillet med andre mennesker.

I Nysgerrium ønsker vi at alle børn oplever at være kompetente. At de bliver mødt som selvstændige individer, der opfatter verden på sin egen personlige måde, og er drevet af sine egne tanker, følelser, impulser og ønsker. Heri ligger også en forståelse af, at alle børn ikke udvikler sig i samme tempo, der skal være plads til forskelligheden. Børnene skal opleve en respekt for de værdier, som de bringer med hjemmefra og en nysgerrighed på samspil og udvikling. I Nysgerrium skal man føle sig velkommen, det gør vi ved at alle mødes med et godmorgen- eller farvel.

Leg

Legen har en værdi i sig selv, og den er en grundlæggende forudsætning for børns udvikling. Børn leger ikke for at lære, men de lærer en masse, mens de leger. Legen bidrager til at øge børnenes viden og erfaringer, og legen styrker børnene socialt og giver indtryk og oplevelser. Når børnene leger, undersøger de, hvem de er, hvad de kan, vil og tør. Legen understøtter børnene i at udvikle selvværd og identitet. Desuden styrker legen børnenes selvreguleringssevne, hvilket har en afgørende betydning for deres personlige og sociale udvikling senere i livet.

Børnenes spontane og selvorganiserede lege skal anerkendes og respekteres, da børnene i den frie leg opnår personlige og sociale færdigheder. Børnene får i disse legemuligheder for at opøve ansvarlighed, initiativ, passion, udholdenhed, impuls kontrol, risikotolerance, opfindsomhed m.m.

Vores pædagogisk strukturerede lege kan fx være sanglege, sanslege og samlinger med børnegruppen. I disse lege kan der være børn, som står udenfor legefællesskabet, og de voksne kan guide ved,

at de indtager forskellige positioner i legen: fx ved at – gå foran i legen (instruerende voksen), ved siden af i legen (den undersøgende og undrende voksen) og bagved i legen (når den voksne stiller sig udenfor legen igen). Andre gange er de voksne forbilleder og igangsætter for børnene, som efterligner de voksne i legen som fx kongens efterfølgere.

Leg er ikke bare leg, og der findes så mange forskellige legetyper, som er byggesten i den personlige og sociale udvikling: Rollelege, konstruktionslege, tumlelege, regellege, fantasilege, imitationslege, de undersøgende og udforskende lege, risikolege, de styrende lege, frie lege, sanslege, turtagningslege, alene leg, parallelle lege og stille lege.

Legen styrker relationen mellem barn/voksen og barn/barn. Sommetider skal de voksne hjælpe, støtte og guide børnene, så alle børn kan være med, og for at lege kan udvikle sig i en positiv retning for alle.

Læring

Børn lærer gennem hele dagen i Nysgerium i samspil med andre. Børn lærer med kroppen forrest, de sanser og drager erfaringer og viden gennem oplevelser med kroppen. De voksne kan understøtte temaet ”*Krop, sanser og bevægelse*”, så børnene gennem leg også får et kendskab til kroppens funktioner, få flere ord på kroppens organer fx via anatomidukker.

Børnene lærer også, når de får mulighed for at undre sig og stille spørgsmål til omverdenen, og ved at gå på opdagelse og eksperimentere med forskellige materialer fx natur materialer som blade, grene osv. Det pædagogiske læringsmiljø skal give plads til, at børnene tør begå fejl og slippe deres fantasi løs og famle sig lidt frem.

De voksne indgår i børnenes leg og støtter op om børnegruppen ved; at gå foran med læring og inspiration i legen, ved siden af, når vi støtter op og giver tryghed til udvikling, og bagved når vi følger børnenes spor og ideer, alt efter behov. Derved sikrer vi at alle børn bliver mødt på deres præmisser.

Vores rytmer og daglige rutiner giver børnene læringsøjeblikke ved at være genkendelige, og det skaber tryghed for børnene, når de skal prøve nye ting. Børnene deltager i praktiske gøremål i løbet af dagen, og deres sociale bevidsthed styrkes, når de hjælper hinanden i garderoben.

I løbet af dagen deles børnene ind i mindre grupper, hvor de tilbydes forskellige aktiviteter og lege. De små grupper af børn er med til at skabe fordybelse og nærvær. Der øves turtagning, så børnene lærer, at forskellige kontekster, kræver forskellige adfærdsformer. Børnenes selvhjulpethed skaber læring, og de daglige rutiner underbygger børnenes læring ved mange gentagelser. Fx nyder børnene at hjælpe de voksne med praktiske gøremål, som at dække bord, tørre borde af, rydde op og ordne vasketøj. Børn lærer, når de har medbestemmelse og selvbestemmelse, og de øver sig på at forhandle med hinanden i legen. Det er vigtigt at børnene føler sig set og hørt, at deres meninger og holdninger bliver inddraget i hverdagen.

Børnefællesskaber

I Børnehuset Nysgerrium vægter vi børnenes læring i socialt samspil. Vi ser social interaktion som en nøgle til børnenes udvikling, hvor de lærer af hinanden og udvikler essentielle sociale kompetencer. Vores pædagogiske tilgang fokuserer på at skabe et miljø, hvor børnene føler sig trygge og støttede til at udforske og deltage aktivt i fællesskabet.

Vi arbejder målrettet med at gøre hvert barn til en betydningsfuld del af et fællesskab. Dette indebærer at anerkende hvert barns unikke bidrag og sikre, at alle børn føler sig værdsatte og inkluderede. Vi skaber rum for nye relationer, hvor børnene kan afprøve og udforske forskellige roller og positioner i gruppen, hvilket er vigtigt for deres personlige og sociale udvikling.

Det pædagogiske personale har ansvaret for bevidst at sammensætte børnegrupper, så der skabes en balance og dynamik, der fremmer læring og social udvikling. Vi sørger for, at grupperne er alsidige og reflekterer mangfoldigheden i vores samfund.

Venskaber på tværs af alder og kultur er essentielle for at skabe et inkluderende og mangfoldigt fællesskab. Vi understøtter aktivt dannelsen af disse venskaber og skaber en kultur, hvor forskelligheder værdsættes og respekteres.

Forebyggelse af mobning er et centralt element i vores arbejde med børnefællesskaber. Derfor arbejder vi gennem alle barnets år i Nysgerrium med lege og samspil, der fremmer forståelse, empati og respekt blandt børnene. Vi griber hurtigt ind, hvis der opstår tegn på udfordringer i børnenes relationer.

I Børnehuset Nysgerrium ser vi børnefællesskaber som fundamentale for børnenes trivsel, læring og udvikling. Ved bevidst at fokusere på at skabe rum for positive sociale interaktioner og relationer, sikrer vi, at børnene udvikler sig til robuste, empatisk forstående og socialt kompetente individer, klar til de udfordringer og muligheder, fremtiden bringer.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vores pædagogiske læringsmiljø handler om både de fysiske rammer vi har i huset og på legepladsen. Det handler om de voksnes faglighed, måden vi strukturerer hverdagen så der kommer elementer

af både rytmer og rutiner og plads til spontanitet. Disse tager alle deres afsæt i børnenes perspektiv og forudsætninger for at deltage.

Hver børnegruppe har en stor stue og adgang til et mindre rum samt et fælles areal, som deler med den anden stue. Derudover har vi et motorikrum, som både kan bruges til aktive lege og afslapning. Vi har vores *Hule-bule skov* et rum til fx leg, samling, teater og musik. Vi har *Stille-skoven* som er et sanserum, hvor der er en indretning, der understøtter at skabe ro og afslapning. Vi har flere små rum i huset hvor det er muligt at sidde med en mindre gruppe børn og lege. Vi har et *Fortælle-hjørne* hvor der er indrettet med sofaer og forskellige fortællekufferter.

På alle stuer er der (inspireret af Louise Friis) tænkt ind at skabe lege- og læringsrum i rummene, så der er forskellige zoner som inspirerer til forskellige former for leg. Disse zoner kan fx være at der er en tydelig afgrænsning eller indretning, så rummet inspirerer til en bestemt leg fx dukkelege eller konstruktionslege. Samtidig er zonerne fleksible så de kan følge børnenes interesser.

Legepladsen er et læringsrum med fokus på sanser og motorik. Her er både gynger og hængekøjer, rutsjebaner, cykelbane, sandkasse og små huse til leg og fordybelse. Vi har en lille skov hvor der kan leges gemmelege og klatres i træer eller søges efter små krible krabledyr samt bålsted.

Fælles for alle vores rum ude som inde er, at de er foranderlige. De tilpasses løbende med udgangspunkt i børnegruppen. Således at der skabes muligheder for at børnene møder et inspirerende og udfordrende lege- og læringsmiljø.

Fundamentet i vores læringsmiljø er: En strukturel ramme med ugeplaner, så børnene dels oplever en genkendelig ramme, men også dage med opdeling af børnene i mindre grupper.

Faglighed for os, betyder at vi udnytter personalegruppens forskellige kompetencer og udvikler på vores børnesyn.

Vi vægter at skabe rammer, som understøtter alle børns muligheder for at opleve sig som deltagere i betydningsfulde fællesskaber. Der skal være plads til at børn har forskellige forudsætninger for at deltage.

Gennem struktur og rutiner øver børnene sig i at blive selvstændige og mestre hverdagen. Ved at være i trygge forudsigelige rammer giver det børnene mulighed for at eksperimentere og lege med at tilegne sig nye kompetencer. De voksne har i denne ramme et ansvar i at skabe tilpasse forstyrrelser, for at børnene præsenteres for nye perspektiver og lege.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Nysgerrium afholder vi årlige forældremøder på alle stuer. Disse møder er for at give forældrene indsigt i børnenes hverdag, det daglige arbejde med årshjul og de forskellige temaer vi arbejder med gennem året. Det vil også være her, hvor vi kan præsentere eventuelle nye pædagogiske tiltag. Møderne giver en vigtig mulighed for at skabe en sammenhæng mellem børnenes liv i dagtilbuddet og deres hjem.

Vi anerkender og værdsætter, at forældre er forskellige, og at familier kommer med forskellige behov og baggrunde. Vores tilgang til samarbejdet med forældrene er at rumme denne diversitet og tilpasse vores kommunikation og samarbejde, så det imødekommer hver enkelt families unikke situation. En vigtig del af vores samarbejde med forældrene er at afstemme gensidige forventninger. Dette sikrer, at både forældre og personale har en fælles forståelse og er enige om målene og metoderne for børnenes læring og udvikling. Regelmæssig dialog og åben kommunikation er nøglen til et vellykket samarbejde.

Vi opfordrer forældrene til at tage et medansvar for hele børnegruppens trivsel og læring. Dette indebærer at engagere sig i dagtilbuddets aktiviteter, deltage i sociale arrangementer og støtte op om de værdier og regler, der er grundlaget for vores fællesskab. Forældrenes engagement er afgørende for at skabe et støttende og positivt miljø for alle børn. Det kan også være, at melde sig til forældrebestyrelsen og den vej igennem være en del af og påvirke det pædagogiske arbejde.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Nysgerrium har vi en mangfoldighed af børn, som har forskellige personligheder, forudsætninger, kulturer og baggrunde, men fælles for dem alle er, at de har krav på at være betydningsfulde i børnefællesskabet. Legen er helt grundlæggende og afgørende for barnets udvikling- og rolle i børnefællesskabet. Det er en vigtig opgave for os at have øje for børn, som er i risiko for at stå uden for børnefællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og det pædagogiske personale har stor betydning.

Nysgerrium samarbejder tværfagligt med psykolog, tale-høre konsulent, flersprogs konsulent, ergo- og fysioterapeuter samt andre interessenter, som kan være til gavn for barnets udvikling. Vi afholder hver måned tværfaglige møder, hvor der altid deltager én af husets 2 specialpædagoger. Vi har i Nysgerrium ansat 2 specialpædagoger, som er ansat til både at give støtte til børn på støttepladser, men også til at støtte og vejlede i det pædagogiske arbejdet omkring børn som på den ene eller anden måde kommer i en udsat position. Forældre er velkomne til at kontakte leder eller personalet, ved behov for sparring eller hvis de går med en bekymring omkring barnet.

Vi har i Nysgerrium 4 støttepladser, hvor der gennem PPR bliver visiteret børn, som i en periode har behov for specialpædagogisk indsats.

I Nysgerrium arbejder vi ud fra en neuroaffektiv tilgang, hvor fokus er på at alle børn oplever mødeøjeblikke. At blive set og mødt i den følelsesmæssige tilstand man er i. At de voksne omkring børnene skaber disse mødeøjeblikke, hvor samspillet er i fokus, nærværet og hjælpen til at regulere sit nervesystem. Der er fokus på legen som redskab til at skabe udvikling og samvær. Det er gennem legen nervesystemet stimuleres, barnet øver sig i socialt samspil, øver sig i græsesætning og selvregulering. Vi arbejder vi ud fra en tilgang, hvor alle børn skal have lige muligheder for at udvikling. Børn som har brug for støtte ind i fællesskaber, behøver ikke kun være børn på støttepladser. Pædagoger, specialpædagoger og familier arbejder tæt sammen omkring barnets trivsel. Trivsel for det enkelte barn er at blive set som det barn man er, og ikke en diagnose eller et handicap. Derudover udarbejdes der udviklingsplaner-og handleplaner og der laves indsatser, når der opstår et behov for det. Specialpædagogerne har en daglig gang på alle grupper og er ikke kun tilknyttet børn på støttepladser. De arbejder med og understøtter det daglige pædagogiske arbejde med inkluderende fællesskaber, samt skaber rammer til dette i form af udviklende læringsmiljøer.

Praksisfortælling

Det er eftermiddag på børnehavens legeplads. Jeg har sat en aktivitet i gang med fodbold-bowling. Børnene står på en række og skiftes til at sparke til fodbolden, og så gælder det om at vælte de vandflasker, der er stillet op et par meter henne. Vi har prøvet aktiviteten nogle gange, og de fleste børn kender reglerne.

Der kommer efterhånden mange børn til, køen bliver længere, og det kræver tid og tålmodighed at vente på sin tur. Nogle af de yngste børn har ikke helt forstået reglerne og principperne i spillet og i at stå i kø. Så de har brug for hjælp og guidning.

Jeg uddelegerer nogle af opgaverne til de store børn, som gerne vil hjælpe med at rejse keglerne op og give bolden videre til den næste i rækken.

For nogle af børnene er det en stor udfordring at stå så tæt sammen og vente på tur.

Der er hele tiden nogle børn, der kalder på hjælp, fordi der er nogen der driller eller skubber i køen. Jeg kan godt se, hvilke børn der har svært ved at stå i køen. Jeg

forsøger at guide og vise, hvordan de kan give plads og tage hensyn til hinanden. Jeg sætter også ord på følelserne, når et barn bliver ked af at blive drillet eller skubbet.

Spillet fortsætter, men der er stadig uro i køen og børn der kalder på hjælp. Jeg kan se, at særligt et barn har meget svært ved at stå stille og lade de andre børn være. Jeg har forsøgt at hjælpe ham på flere måder, men det er stadig svært for ham.

Jeg stiller mig nu ved siden af ham, tager hans hånd og forsøger at spejle ham og gå med hans følelse af uro, glæde, frustration over det at vente på tur og stå sammen så mange. Vi hopper lidt på stedet og jeg sætter ord på alt det, jeg tror, er på spil i ham i denne situation. Jeg følges med ham, til det bliver hans tur. Bagefter anerkender jeg ham i, at han klarede at vente på sin tur, selvom det var svært.

Han smiler glad og er klar til at tage en tur mere.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Børnehuset Nysgerrium sigter vi mod at sikre en tryk og sammenhængende overgang fra børnehave til børnehaveklasse. Det gør vi ved at støtte alle børn gennem denne vigtige overgang, hvor de skal opleve tryk, overskuelighed og en følelse af helhed. Vi lægger vægt på at give en grundig overlevering til kommende skole for de børn med særlige behov eller udfordringer.

I løbet af hele året i Storegruppen er der et tæt samarbejde med vores distrikt skole Vestre Skole. Vi har flere besøg og fælles aktiviteter med skolen fx teaterforestillinger på skolen, fælles motionsløb og 1 dag om ugen er der mulighed for at bruge skolens gymnastiksal, samt være i SFO'en.

I overleveringen til skolen er der en tæt dialog med forældrene, som også har mulighed for i overleveringen at komme med deres perspektiver til den skriftlige overlevering.

I Storegruppen arbejder vi målrettet med at gøre børnene skoleparate med at øve selvhjulpethed, tålmodighed, vedholdenhed, gå-på-mod og læringslyst. Vi arbejder intenst med at opbygge børnefællesskaber og lære børnene at deltage i forskellige fællesskaber.

En vigtig del af overgangsprocessen er at sikre, at relevant information om hvert barn overføres til den modtagende skole. Dette sikres gennem en skriftlig overlevering på platformen Aula.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har samarbejde med plejehjemmet i Skovgade, hvor der bygges bro mellem generationer, når en gruppe børn fra vuggestuen og børnehaven synger sange sammen med beboerne på plejehjemmet. Børnegruppen kommer på plejehjemmet 2 gange i måneden til stor fornøjelse for alle aldersgrupper. Vi søger viden fra naturvejlederne på Hindsgavl til at understøtte læringsmiljøer om naturen, lige fra dyr til vand, luft og jord.

Biblioteket på Kulturøen benyttes tit som læringsmiljø, hvor der også lånes bøger, som understøtter det tema vi arbejder med i den givende periode. Vi plejer også at bidrage med noget til klimafolke-mødet i form af noget kreativt børnene har lavet. Derudover får vi musikskolen ud til et musikalsk forløb for vuggestuebørnene.

Eksempel: Besøg på Plejehjemmet i Skovgade

En gruppe børn fra Nysgerrium har besøgt det lokale plejehjem i Skovgade. Plejehjemmet havde anskaffet en række blomster, som børnene og de ældre sammen plantede i plejehjemmets have. En oplevelse hvor børnene fik mulighed for både at knytte bånd til en ældre generation og for nogle et genbesøg med gode venner fra de månedlige sangbesøg.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Rammerne i Nysgerrium betyder meget for vores læringsmiljøer. Børnehuset er centreret omkring et fællesrum, med mange anvendelsesmuligheder, herfra strækker sig fire klynger med hver to stuer og et mindre fællesrum.

Vi har på hver stue tilknyttet et kold-rum, så der er mulighed for at fordybe sig i en leg uden forstyrrelser eller lave en aktivitet med mindre gruppe børn. Der er fællesrum i klyngerne, som også har flere funktioner. De kan bruges til leg, spisegrupper, fordybelsesrum eller at mødes på tværs af grupperne.

Vi er glade for vores *hulebule-skov*, som er et rum der indbyder til leg med kostumer og teater, men også kan bruges til en børnenes frie fantasileg, samling eller dans. Rummet er dekoreret med træer og lys, for at skabe en stemning af at være i skov. Her er højt til loftet som ude i den store skov.

Vores *stille-skov* er et mindre rum med fokus på at skabe ro til sanserne. Her har vi stor 'krammestol', rolige farver, bløde tæpper og hylder med forskellige sanselegetøj.

Bag stilleskoven har vi vores *eventyrрум*, et rum med sofaer og et skab fyldt med eventyrkufferter. Her kan man sætte sig i ro og mag, finde en kuffert frem som både kan rumme historier og rekvisitter.

Alle grupper mulighed for mindst 1 gang om ugen at bruge vores motorikrum, hvor der er god plads til at prøve kræfter med balance, kravle, bolde mm.

Vores legeplads er stor og rummer også både gynger, sandkasse, klatretårn og en cykelbane. Her kan man gemme sig i skoven, eller lede efter dyr under sten og stubbe. Fodboldbane, shelters og legehuse. Vi vil med vores alsidige rammer understøtte at børnene møder mange forskellige læringsmiljøer både ude og inde.

Inspireret af pædagogisk indretningskonsulent Louise Friis er der i hele huset tænkt over farver og indretning så de er med til at skabe ro og fordybelse. Vi har fokus på at børnene præsenteres for forskellige og tydelige legezoner, disse kan være fleksible og flytbare. Så et rum i en periode er indrettet til køkkenleg og senere byggezone.

Vi er i gang med at etablere vores eget dynamiske legetek, som er flytbare posere med en leg i fx kuglebane, konstruktionsleg, dukkeleg.

De psykiske rammer for legen er nærværende voksne, som er med i legen, og hvor der er fokus på at skabe små legemiljøer for alle børn med fokus på identitet og samhørighed.

Æstetikken er grundlaget for den stemning vi ønsker at skabe i huset gennem udsmykning og farvevalg på vægge og møbler. Vi ønsker at rammerne vækker børns og voksne nysgerrighed og lyst til at undersøge og lege. Samtidig med at børnene også præsenteres for forskellige udtryksformer

De seks læreplanstemaer

Alsidiig personlig udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Børnehuset Nysgerrium fokuserer vi på dannelse og engagement som nøgleelementer i børnenes alsidige personlige udvikling. Vi tilstræber at skabe et miljø, hvor børnene kan opleve fordybelse og engagere sig i aktiviteter, der vækker deres interesse og nysgerrighed. Dette styrker deres selvspekt, selvtillid og selvværd. Vi møder børnene hvor de er, følelsesmæssigt og socialt, med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone

Børn lærer gennem aktivt at deltager i forskellige aktiviteter og samspil. I disse interaktioner udvikler de betydningsfulde relationer både med andre børn og voksne. Barnets relationer er fundamentale for deres følelse af at høre til og være i trivsel. Gennem empati og indlevelse i andre, ved at sætte ord på det, som barnet oplever i sit samspil. Alle børn over sig i dels at mærke egne grænser, men også at mærke og aflæse andres grænser og følelser.

Vi opsøger det børnene er optaget af, og udviser interesse for det vi er fælles om. Samtidig inddrager vi også børnene i det, som vi selv er optaget af. Så de på den måde udvider vi deres syn på verden og mennesker omkring dem. Børnene lærer og vokser i deres personlige udvikling når vi guider, er tydelige og deltagende i deres liv.

Alle dagligdagens små og store læringsøjeblikke er med til at forme den personlige udvikling. Det er vigtigt at barnet i sin vuggestuetid/ børnehavetid udvikler et gå-på-mod og et selvværd, samt selvtillid. Vi skaber udfordringer og tilpasse forstyrrelser i barnets udvikling for at imødekomme dette

Vi arbejder målrettet på at udvikle børnenes deltagelseskompetencer. Dette omfatter at lære at navigere i sociale situationer, udtrykke egne meninger og behov, samt at indgå i konstruktive og respektfulde relationer.

Praksiseksempel fra vuggestuen hvor voksne spejler og sætter ord på for barnet

Ella er lige fyldt et år og kan fint kravle rundt. Hun har endnu kun taget et par skridt på egne ben. De andre børn leger omkring hende på stuen, og hun følger ivrigt med i det de laver. Pludselig løber de andre børn ind i motorikrummet, og Ella sidder tilbage. En voksen er i rummet, men i den anden ende. Ella bliver ked af det.

Den voksne vurderer, at Ella har fået en fornemmelse af at blive forladt. Derfor bliver hun ked af det, og kalder på hjælp med sin gråd. For at imødekomme Ella og den ubehagelige fornemmelse hun har i kroppen, går den voksne hen og sætter sig roligt ned, holder om Ella, trøster og beroliger hende. Dette får hurtigt Ella til igen at falde til ro. Hun begynder at lege igen

Social udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Den sociale udvikling sker gennem deltagelse i leg og aktiviteter. I samspillet udvikler børnene venskaber, øver empati, forhandlingskompetencer og sprogligt samspil.

I Nysgerrium vægter vi at alle børn hjælpes ind i et børnefællesskab. Det kan være det lille fællesskab med et par venner, det kan være i en struktureret gruppe på stuen, eller på tværs af stuerne, når børnene mødes på legepladsen. De børn som har svært ved at finde vej ind i fællesskaberne støttes og guides af voksne.

Medbestemmelse og deltagelse er med til at barnet oplever at være betydningsfuld og en del af fællesskabet. Følelsen af at være værdifuld for fællesskabet er vigtig. Nogle børn har brug for flere støttepinde end andre, her er de voksnes deltagelse i børnenes fællesskaber vigtig.

At have en god ven er et vigtigt fundament i den sociale udvikling, fordi det bliver et trygt fællesskab at øve sociale kompetencer fx at turde fejle, at vise hvad man kan at sige til og fra, at tage initiativer, øve leg, samspil og konflikthåndtering. Vi gør meget for at støtte børnenes venskaber.

Kommunikation og sprog

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

I Nysgerrium betyder fokus på sprog og kommunikation, at vi ved, at det er vigtigt lige fra fødslen at spejle børns indre oplevelser, ikke bare i ord, men også i tonefald, mimik og gestik. I takt med at barnet udvikler en større forståelse for sig selv og omverden, sættes der fokus på at om at sætte ord på barnets tanker, følelser og handlinger. Gradvist udvider vi kommunikationen i barnets nærmeste udviklingszone. Vi leger med barnet og viser interesse i dets perspektiv af verden.

Både i vuggestuen og børnehaven bruger vi understøttende kommunikationsformer, for at støtte sprogudviklingen. Understøttende sprogudvikling sker gennem brugen af billeder, piktogrammer og sangkufferter. For de yngste børn kan kommunikationen involvere babytegn for at sikre, at alle børn har mulighed for at udtrykke sig.

Som en del af den sproglige udvikling, arbejder vi med både i leg og de daglige rutiner at skabe fælles opmærksomhed og nærvær, for at styrke børnenes forståelse og brug af sprog. Tid til at vente på barnets svar og gentagelser spiller en vigtig rolle i den sproglige udvikling.

I Nysgerrium sprogtestes alle børn når de er omkring 3 år gamle, hvis der er behov for en ekstra sproglig indsats, evalueres denne hvert kvartal, for at sikre at de handleplaner der sættes i værk, skaber resultater.

Sprog og kommunikation har været en særlig indsats i Nysgerrium gennem 2022 og 2023. Der evalueres på denne i ultimo 2023.

Krop, sanser og bevægelse

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

I vores pædagogiske arbejde omkring børns krop, sanser og bevægelse, har vi fokus på at skabe læringsmiljøer, hvor børnene kan udfordre, eksperimentere og opleve glæde ved at bruge kroppen, gøre sig erfaringer i at mærke deres sansesystem, og herigennem styrkes i såvel deres fysiske som psykiske trivsel.

Det er vores mål at støtte barnet i at udvikle bevidsthed om kroppen, kræfter og grænser og øge deres forståelse af menneskers forskelligheder såvel som ligheder. En god forståelse af egen krop, bidrager positivt til at kunne aflæse andre børn og voksnes kropslige udtryk, og være i stand til at respektere såvel egne som andres grænser.

Vi arbejder med forskellige temaer i løbet af året og vi indarbejder så vidt muligt altid alle læreplanstemaerne i det pågældende tema, så fx et tema om eventyr kan kropsligt handle om bevæge sig som figurer fra et eventyr eller inddrage forskellige sanseindtryk knyttet til eventyret.

I Nysgerrium kan arbejdet med krop og sanser komme til udtryk som: Sanslege fx dufte til krydderurter eller vilde ramsløg i skoven, smager på forskellig mad. Kropslighed gennem at lave mindfulness/yoga, massage, danse med både høj- og lav Arousal og vi udfordrer kroppen på en vild forhindringsbane i motorik, Vi laver sanglege med fokus på krop, følelser og mimik. Vi har også fokus på at lære børn at aflæse ansigtsmimik og kropssprog og at sige fra, mærke egne og andres grænser.

På vores legeplads byder bakker og forskelligartede områder på utrolig mange muligheder for ethvert barn at afprøve og udfordre egen kropsformåen. Her er plads og rum til at bruge kroppen i både stille og vilde lege, helt i sit eget tempo og med alle de gentagelser og øvelser som mestringer kræver for det enkelte barn.

Bevægelse:

Vi holder samling og et par børn har svært ved at sidde stille og koncentrere sig. Pædagogen som havde forberedt at skulle synge sange på gulvet, griber momentet og siger at nu er der tid til sangleg, hvor der bliver leget med Høj- og Lav Arousal. Børnene skifter imellem stille bevægelser og vilde bevægelser, og kan derefter uden problemer sidde stille resten af samlingen.

Sanser:

I vuggestuen er der sat 5 kasser op til leg på fliserne udenfor. Kasser som rummer forskellige sansemæssige oplevelser: Kogler, kogt pasta, kold havregrød, legoklodser, sæbevand. Børnene kan gå fra kasse til kasse. For nogen er det bare sjovt og de løber frem og tilbage. For andre skal der mod og hjælpende hånd, andre tør kun røre med en tå, andre igen skal slet ikke nyde noget af det.

Natur, udeliv og science

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I Nysgerrium er naturens værdi vægtet højt i vores daglige pædagogiske arbejde. Naturen er mangfoldig og kan gennem sanseoplevelser fange børns opmærksomhed og give dem følelsen af glæde, samt lyst til at opleve og udforske, og dermed gøre erfaringer med sig selv og verden omkring. Naturen byder på et læringsmiljø, hvor alle børn ud fra egne forudsætninger får mulighed for at udvide deres sprog, styrke motorikken og få vækket nysgerrighed og kreativitet.

Vores legeplads og den omkringlæggende natur med skov og strand, fungerer hver dag året rundt som en arena for oplevelser, som knytter sig til de forskellige årstider og deres fænomener.

At motivere børnenes naturlige nysgerrighed og lyst til at undersøge og eksperimentere er drivkraften i vores pædagogiske arbejde med science. I dette læringsrum skaber vi muligheden for, at vi i fællesskab kan tilegne os viden om naturens love og dens matematiske sammenhænge. Børnene er gennem aktiv deltagelse medskabere af læringsmiljø, hvor nysgerrighed og undrende spørgsmål leder til nye erfaringer og en spirende forståelse for naturvidenskab.

Derudover bruger vi naturens læringsmiljø som en bevidst pædagogisk ramme i vores faste skovgruppe. Skovgruppen er en skiftende børnegruppe på 6-8 børn der sammen med vores 2 specialpædagoger, (som er uddannet i naturterapi for børn) er afsted i skoven i 2,5 time en gang i ugen i en periode på 8 uger.

Gruppen sammensættes af både børn, som på den ene eller anden måde er i en udsat position, og børn som kan fungere som gode rollemodeller. Der lægges stor vægt på at alle børn har en god ven med, eller en potentiel ny ven. Vi bruger naturen som øvebane for udvikling af sprog, socialt samspil og leg. Vi arbejder meget med sanseoplevelser og at børnene præsenteres for naturen på en måde, så de udvikler en nysgerrighed og øget selvværd, fordi de overskrider grænser for, hvad de tror de kan, eller kender til. Det hele krydres med viden om dyr og natur, der leges ind.

Vi vægter at børnene kender til begrebet bæredygtighed, at børnene lærer om menneskers påvirkning af og samspil med naturen. Lærer om naturens love og matematiske sammenhænge fx ved at indtage børnene i at samle bær, som bliver til marmelade eller samle planter der kan bruges til at farve tøj/garn. I december har en stue lavet en julekalender, hvor hvert barn medbragte noget hjemmefra. Noget de ikke selv skulle bruge, men som et andet barn kunne bruge.

I de kreative projekter i hele huset tænkes der i, at omskabe eller genbruge materialer som fx toilet-ruller, mælkekartoner, dåser fra fælleskøkkenet osv.

Eksempel fra Skovgruppen:

Vi har fundet larver og set sommerfugle. Det bliver til en sommerfugleleg. Hvor vi leger hele den cyklus fra æg til sommerfugl: Først flyver vi alle rundt som sommerfugle, så lægger sommerfuglen æg (alle børn og voksne sidder helt tæt). Æggene klækkes og bliver til larver – alle bevæger sig rundt som larver og ”spiser blade”. Når larven er blevet tyk, bliver den pakket ind i en puppe. Igen sidder vi helt tæt, imens en med tryk-massage former pupperne. Kort efter flyver alle sommerfuglene ud igen.

Når vi leger viden ind, så husker børnene det på en anden måde. Og kan overføre den til næste gang vi ser en larve eller sommerfugl. Samtidig understøtter sanseoplevelserne, der både rummer vild leg (når vi flyver) og helt ro (puppe og æg), det ujævne underlag, lyde og berøring, børnenes oplevelse af egen krop.

Kultur, æstetik og fællesskab

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I vores pædagogiske arbejde omkring kultur, æstetik og fællesskab tilstræber vi at skabe et læringsmiljø, hvor børnenes sanser og følelser bliver stimuleret, og hvor de i Nysgerriums trygge rammer

støttes i at gøre erfaringer i forhold til både at modtage indtryk og selv at udtrykke sig på forskellige måder. I mødet med mangfoldighed af kulturelle udtryksformer udvikler børn kendskab til nye sider af sig selv og får en øget forståelse af verden omkring sig. Vores fællesskab er præget af en kultur, hvor børn og voksne taler ordentligt og respektfuldt til hinanden. En kultur hvor man hjælper hinanden, når der er brug for det, hvor man inviterer andre ind i fællesskabet og betoner de gode handlinger og intentioner.

I Nysgerrium er dette læreplanstema tæt knyttet til årshjulet og dets traditionelle begivenheder: børnenes fødselsdage, fastelavn, klimauge, besøg på plejehjem, påskefrokost, bedsteforældredag, Skt. Hans, sommerfest, naturens uge, Nysgerriums fødselsdag, motionsdag, Halloween, julegudstjeneste i kirken, juleteater Lucia, julefrokost. Børn i alle aldre er engagerede og medskabende i processen omkring forberedelsen af de enkelte arrangementer og begivenheder og modtagelse af gæster.

Vi tager på forskellige udflugter med bus, tog eller ladcykel til bl.a. Madsby parken, Vejlbymøllestrand, skoven, Hindsgavl slot og naturlegeplads, biblioteket og museet og zoologisk have i Odense. I lokalsamfundet bidrager vi fx med pynt til dekoration i Middelfart by i forbindelse med højtider som jul og påske. De ældste børn går Lucia på rådhuset og plejehjem.

I vores strukturerede lege og aktiviteter er børnene i både mindre og større grupper og fællesskaber, deltagere i læringsmiljøer, som omfatter musik, dans, drama og fortælling som kulturelle udtryksformer. I vores forskellige aktiviteter har vi fokus på at børnene får gode muligheder for at fantasi og kreativitet kan udfolde sig i deres egne skabende processer.

Vi er opmærksomme på, at børnene skal introduceres for forskellige materialer og teknikker og vi bruger gerne natur og genbrugsmaterialer i vores kreationer. Legepladsen er ligeledes en arena hvor børnenes æstetiske og kulturelle udtryk kan komme til live i form af hulebyggeri, sandkager, rollelege så som "mor, far og børn", regellege såsom "alle mine kyllinger kom hjem" I disse forskellige læringsmiljøer stimuleres barnets sprog, sociale og personlige udvikling og barnet støttes i oplevelsen af glæde og i at få en større forståelse af sig selv, sin egen formåen og andres.

Praksis eksempel:

Vi holder samling og pædagogen fremfører dukketeater med historien om de tre bukkebruse, børnene sidder ivrigt og lytter og ser med, og pædagogen inddrager børnene som har set dukketeateret mange gange og hørt historien gentagne gange. De fleste er gode til at råbe med på de mange replikker så som "hvem er det der tramper på min bro" Senere samme dag er gruppen på tur og de er på en legeplads, hvor der er et stort rør som er gravet ned i en bakke. Et barn er kravlet ind i røret og råber "hvem er det der tramper på min bro" og tre drenge der står tæt på, opfanger hurtigt historien og løber op på toppen af røret og den første råber "det er bare mig, lille bukke bruse" og så udfolder resten af historien sig som perler på en snor.

Evalueringsskultur

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

For at skabe en evalueringsskultur, der udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Nysgerrium, er vi opmærksom på både at anvende systematiske evalueringer som sprogvurderinger og de halvårslige trivselsmålinger. Derudover evaluerer personalet løbende på personalemøder og stuemøder med udgangspunkt i vores årshjul og de tolv pædagogiske mål, hvor medarbejderne kan dele erfaringer, drøfte udfordringer og reflektere over deres praksis.

For at understøtte vores evalueringssproces anvender vi digitale værktøjer som Aula og Hjernen & Hjertet. Dette hjælper os med at organisere og dele information effektivt og sikrer, at vigtig viden om børnene er tilgængelig for alle relevante parter.

Vores evalueringsskultur understøtter en kontinuerlig udvikling og forbedring af vores pædagogiske læringsmiljø. Ved regelmæssigt at evaluere og justere vores praksis sikrer vi, at vi tilbyder børnene de bedste muligheder for læring og udvikling.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I Børnehuset Nysgerrium prioriterer vi en dybdegående og reflekteret tilgang til vores faglighed, hvilket betyder, at vi er kvalitetsbevidste omkring vores pædagogiske arbejde.

At opbygge og systematisere en evalueringsskultur indebærer, at vi afsætter tid til refleksion og dialog om vores pædagogiske praksis. Vi ser dette som en cirkulær proces, hvor nysgerrighed og undren danner grundlag for de spørgsmål, vi stiller i vores evalueringer. Dette omfatter både overordnede spørgsmål om lege- og læringsmiljøet samt mere specifikke spørgsmål om det enkelte barns udvikling og trivsel.

Daglige evalueringer foregår blandt det pædagogiske personale, hvor der løbende vurderes og justeres på den pædagogiske praksis. Disse drøftelser sikrer, at vi til enhver tid er opmærksomme på børnenes trivsel og tilpasser vores pædagogik og læringsmiljøer til både børnegruppen som helhed og det enkelte barns behov.

I samarbejde med Middelfart Kommunes rammer for tilsyn med dagtilbud, inkorporerer vi feedback og læring fra det pædagogiske tilsyn i vores løbende arbejde med læreplanen. Dette bidrager til at skabe dynamiske og kreative pædagogiske læringsmiljøer, der fremmer børnenes kreativitet, leg og læring.

Vores pædagogiske læreplan gennemgås og evalueres årligt på et fælles personalemøde. Her justerer vi efter behov og eventuelle ændringer i vores praksis. Denne proces sikrer, at vores læreplan forbliver relevant og tilpasset til de aktuelle behov og mål for børnene i vores institution.

Endelig stiller vi os selv spørgsmålet: Har vi opnået ny viden og læring? Er vi nået i mål med vores målsætninger, eller er der aspekter af vores evaluering, som kræver gentagelse eller yderligere opfølgning? Denne løbende refleksion sikrer, at vores pædagogiske praksis konstant udvikler sig og tilpasses for at møde børnenes skiftende behov.